

HRVATSKI SABOR

KLASA: 021-03/24-09/52

URBROJ: 65-24-2

Zagreb, 26. lipnja 2024.

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članka 33. stavka 1. podstavka 3. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Izveštaj o radu obveznih mirovinskih fondova kojima upravlja ERSTE d.o.o. društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima za 2023. godinu*, te zajednički "Izveštaj o radu obveznih mirovinskih fondova za 2023. godinu", koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora u skladu s odredbom članka 150. Zakona o obveznim mirovinskim fondovima ("Narodne novine", broj 19/14, 93/15, 64/18, 115/18, 58/20 i 156/23), dostavilo ERSTE d.o.o. društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima, aktom od 25. lipnja 2024. godine.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

Erste d.o.o. društvo za upravljanje obveznim i
dobrovoljnim mirovinskim fondovima,

Ivana Lučića 2a,
10 000 ZAGREB

25. lipnja 2024.g.

**REPUBLIKA HRVATSKA
HRVATSKI SABOR
PREDSJEDNIKU HRVATSKOG SABORA**

Trg Sv. Marka 6
10 000 ZAGREB

***Predmet: Izvještaj o radu obveznih mirovinskih fondova kojima upravlja Erste d.o.o.
društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima***

Poštovani,

temeljem čl. 150. Zakona o obveznim mirovinskim fondovima (Narodne novine br.: 19/14, 93/15, 64/18, 115/18, 58/20, 156/23) (dalje u tekstu: **Zakon**), te Poslovnika Hrvatskoga sabora, a nakon izmjena, ovime ponovno dostavljamo Izvještaj o radu obveznih mirovinskih fondova kojima upravlja Erste d.o.o. društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima, i to za:

- ERSTE PLAVI OBVEZNI MIROVINSKI FOND KATEGORIJE A, Ivana Lučića 2a, Zagreb, OIB: 29597039090;
- ERSTE PLAVI OBVEZNI MIROVINSKI FOND KATEGORIJE B, Ivana Lučića 2a, Zagreb, OIB:37688683890;
- ERSTE PLAVI OBVEZNI MIROVINSKI FOND KATEGORIJE C, Ivana Lučića 2a, Zagreb, OIB: 09163883050.

Dodatno, uz Izvještaj o radu obveznih mirovinskih fondova dostavljamo izvještaj o radu obveznih mirovinskih fondova za 2023. godinu zajednički pripremljen od mirovinskih društava koja upravljaju obveznim mirovinskim fondovima u Republici Hrvatskoj.

Erste d.o.o.- društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima

Petar Vlačić
Predsjednik Uprave

Senka Fekeža Klemen
član Uprave

IZVJEŠTAJ O RADU

ERSTE PLAVIH OBVEZNIH MIROVINSKIH FONDOVA ZA 2023. GODINU

Sadržaj:

1.	UVOD.....	1
2.	OPĆI PODACI O FONDOVIMA.....	1
2.1	Odnosi s članovima obveznih mirovinskih fondova.....	1
2.2	Upravljanje imovinom fondova	2
2.3	Upravljanje rizicima.....	3
2.4	Financijska pismenost	3
2.5	Naknade	3
3.	MAKROEKONOMSKO OKRUŽENJE	5
3.1	Makroekonomsko okruženje u RH u 2023. i ulaganja fondova	5
3.2	Globalno makroekonomsko okruženje u 2023.	7
4.	ERSTE PLAVI OBVEZNI MIROVINSKI FOND KATEGORIJE A	8
5.	ERSTE PLAVI OBVEZNI MIROVINSKI FOND KATEGORIJE B	15
6.	ERSTE PLAVI OBVEZNI MIROVINSKI FOND KATEGORIJE C	23

ERSTE d.o.o. – društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima, Ivana Lučića 2a, Zagreb, MBS: 080407542, OIB: 49659289650 (dalje u tekstu: Društvo), temeljem članka 150. Zakona o obveznim mirovinskim fondovima (Narodne novine br.:19/14, 93/15, 64/18, 115/18, 58/20, 156/2023) (dalje u tekstu: Zakon), u ožujku 2024. g., upravljajući ERSTE PLAVIM OBVEZNI MIROVINSKIM FONDOM KATEGORIJE A, Ivana Lučića 2a, Zagreb, OIB: 29597039090, ERSTE PLAVIM OBVEZNI MIROVINSKIM FONDOM KATEGORIJE B, Ivana Lučića 2a, Zagreb, OIB:37688683890 i ERSTE PLAVIM OBVEZNI MIROVINSKIM FONDOM KATEGORIJE C, Ivana Lučića 2a, Zagreb, OIB: 09163883050; sastavlja ovaj

IZVJEŠTAJ O RADU

ERSTE PLAVIH OBVEZNIH MIROVINSKIH FONDOVA

1. UVOD

Prema članku 150. Zakona o obveznim mirovinskim fondovima (NN 19/14, 93/15, 64/18, 115/18, 58/20, 156/2023) mirovinska društva imaju obvezu Hrvatskom saboru podnijeti izvještaj o radu mirovinskih fondova. Izvještaj o radu obvezna su podnijeti do kraja prvog tromjesečja tekuće godine za prethodnu godinu. Kako odredbama Zakona nije propisan obvezni sadržaj izvještaja, Erste d.o.o. društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima najvažnije dijelove poslovanja fondova podijelilo je u šest točaka te mu prilaže zajednički izvještaj o poslovanju obveznih mirovinskih fondova u 2023. godini. Revidirana financijska izvješća za sva tri fonda objavljuju se do 30. travnja 2024. na web stranici Društva www.ersteplavi.hr.

U uvodnom dijelu poziva se na odredbe Zakona koje propisuju obvezu izvještavanja, zatim se u dijelu Opći podaci govori o odnosu s članovima, upravljanju imovinom fondova, upravljanju rizicima, naknadama, kategorijama fonda te se na kraju daje pregled okruženja u 2023. godini u kojem su naši fondovi poslovali. Pojedinačni pregled poslovanja svakog pojedinog fonda prikazan je u točkama od broja četiri do broja šest. Rezultati poslovanja iznose se kroz imovinu pod upravljanjem, broj članova, profil rizičnosti, prinos te ostale pokazatelje poslovanja.

2. OPĆI PODACI O FONDOVIMA

Mirovinsko društvo odgovorno je članovima mirovinskih fondova za uredno i savjesno obavljanje poslova popisanih Zakonom, propisima donesenim na temelju Zakona i statutom mirovinskog fonda. U slučaju da mirovinsko društvo ne obavi ili propusti obaviti poslove ili dužnosti predviđene ovim Zakonom ili statutom, mirovinsko društvo odgovara za štetu članovima fonda koja je nanesena imovini mirovinskog fonda.

Društvo upravlja s tri obvezna mirovinska fonda, dva otvorena i šest zatvorenih dobrovoljnih mirovinskih fondova. Predmet izvještavanja su obvezni mirovinski fondovi, njihovi rezultati i poslovanje u 2023. godini. Revizor Društva i fondova u 2023. godini bio je PWC Hrvatska d.o.o.

2.1 Odnosi s članovima obveznih mirovinskih fondova

Članom obveznog mirovinskog fonda može postati svaka osoba koja ispunjava uvjete propisane Zakonom o mirovinskom osiguranju, te Zakonom o obveznim mirovinskim fondovima. Osiguranik može biti član mirovinskog fonda kategorije A, ako je do dana ispunjenja starosnih uvjeta za stjecanje prava na starosnu mirovinu prema zakonu koji uređuje mirovinsko osiguranje ostalo 10 i više godina, a iznimno i do 5 godina od navedenog dana ako pravovremeno uputi zahtjev. Nakon isteka tog roka osiguranici mogu biti članovi fonda kategorije B ili fonda kategorije C.

Sukladno Zakonu i statutu fondova članovi fondova imaju sljedeća prava:

- pravo na prijenos iznosa na računu člana fonda u mirovinsko osiguravajuće društvo po izboru člana ostvarivanjem prava na mirovinu;
- pravo na istup iz fonda i prijelaz u drugi obvezni fond pod upravljanjem drugog društva uz naknadu u skladu sa Zakonom, uz uvjete, postupke i na način određen Zakonom;
- pravo na istup iz fonda i prijelaz u obvezni fond druge kategorije pod upravljanjem Društva bez naknade, uz uvjete, postupke i na način određen Zakonom;
- pravo na istinito izvješćivanje o vrijednosti fonda i iznosu na svom računu;
- član obveznog mirovinskog fonda koji je po svom izboru pristupio u obvezno mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje, može istupiti iz tog osiguranja s danom ostvarivanja prava na mirovinu prema Zakonu o mirovinskom osiguranju, i Zakonu;
- ostala prava zajamčena Zakonom.

Sredstva na osobnom računu člana mirovinskog fonda ne mogu biti predmet ovrhe ili osiguranja protiv člana mirovinskog fonda niti dio njegove stečajne ili likvidacijske mase. Ta sredstva također ne mogu biti predmetom ovrhe ili osiguranja protiv depozitara ili bilo koje druge osobe niti ulaze u stečajnu ili likvidacijsku masu depozitara ili bilo koje druge osobe.

Sredstva na osobnom računu člana mirovinskog fonda ne mogu se dati u zalog niti prenijeti u korist ikoga drugoga. Svaka takva radnja ništetna je.

Ukoliko član Fonda privremeno prestane uplaćivati doprinose u fond, on ostaje punopravni član fonda u koji je uplaćivao doprinose i ima sva prava kao i drugi članovi Fonda.

Društvo nastoji učiniti dostupnim sve relevantne podatke i informacije te u tu svrhu izrađuje Informativni prospekt, statut fonda, dodatne informacije o fondu, te tromjesečna i revidirana godišnja izvješća. Svi navedeni dokumenti dostupni su na mrežnoj stranici Društva www.ersteplavi.hr, dok se svaki pojedini od navedenih dokumenta osim na mrežnoj stranici Društva može dostaviti, objaviti ili učiniti dostupnim, ukoliko je isto propisano Zakonom i na temelju Zakona donesenim propisima.

Društvo je dužno, kada je to moguće, na svojim mrežnim stranicama objaviti svaki pravni i poslovni događaj u vezi s Društvom kada se radi o događajima koji bi mogli značajno utjecati na poslovanje mirovinskog fonda.

Na zahtjev člana Fonda Društvo je dužno dostaviti odnosno učiniti dostupnim i dodatne informacije o limitima koji se primjenjuju na području upravljanja rizicima fonda, postupcima koji se koriste u tu svrhu, kao i o promjenama u rizičnosti i prinosima osnovnih vrsta financijskih instrumenata u koje je uložena imovina fonda ukoliko je isto propisano Zakonom i na temelju Zakona donesenim propisima.

Društvo je dužno usvojiti i objaviti statut i Informativni prospekt u elektronskom obliku na mrežnim stranicama Društva te u jednim dnevnim novinama koje se prodaju na cijelom teritoriju ili pretežitom teritoriju Republike Hrvatske ili u tiskanom obliku, besplatno stavljen javnosti na raspolaganje u službenim prostorijama mirovinskog Društva i na prijemnim mjestima Središnjeg registra osiguranika.

2.2 Upravljanje imovinom fondova

Društvo upravlja imovinom mirovinskih fondova sukladno Zakonu i statutu savjesno i s dužnom pažnjom sa svrhom povećanja vrijednosti imovine fonda uz uvažavanje načela sigurnosti, razboritosti i opreza te smanjenja rizika raspršenošću ulaganja. Imovina mirovinskih fondova povjerava se na pohranu i administriranje depozitaru. Depozitar obavlja navedene poslove sukladno Zakonu i na temelju potpisanog ugovora s mirovinskim Društvom. Depozitar je dužan imovinu svakog pojedinog fonda odijeliti od imovine ostalih fondova, imovine depozitara i ostalih klijenata te mirovinskog Društva, te kontrolirati da li se imovina mirovinskog fonda ulaže u skladu s definiranim ciljevima, odredbama Zakona i drugih važećih propisa te statuta. Depozitar je odgovoran mirovinskom društvu i članovima mirovinskog fonda za gubitak imovine, za pričinjenu štetu ako ne obavlja ili nepravilno obavlja poslove predviđene ugovorom i zakonom. Nadzor nad poslovanjem depozitara, Središnjeg registra osiguranika, mirovinskih

fondova i mirovinskih društava obavlja Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga (dalje u tekstu: Agencija).

2.3 Upravljanje rizicima

U okviru kontrolnih funkcija Društvo je uspostavilo sveobuhvatan i učinkovit sustav upravljanja rizicima za mirovinsko Društvo i mirovinske fondove. Propisanim dokumentima definirana je strategija, utvrđena je organizacija te sustav utvrđivanja, procjene, mjerenja i upravljanja svim trenutnim i potencijalnim rizicima s kojima se susreću Društvo i fondovi. Cilj efikasnog sustava upravljanja rizicima je njegovo smanjenje na prihvatljivu razinu koju je moguće kontrolirati i koja će fondovima omogućiti maksimiziranje dobiti i minimiziranje rizika te usklađenosti s važećim zakonskim propisima i internima aktima, sukladno načelima ulaganja pojedinog fonda. Funkciju upravljanja rizicima obnaša Odjel za nadzor i kontrolu rizika, uz ovaj odjel djeluje i odbor za limite. Pored toga, Uprava Društva i svi zaposlenici unutar Društva prihvaćaju svijest i kulturu odnošenja prema rizicima koja obuhvaća pažljivo pripremljene politike i procedure, kvalitetne ljudske resurse, pouzdanu tehnologiju, visok stupanj integriteta podataka, analitičke metode i sustave iskustvo i sposobnost prosudbe.

2.4 Financijska pismenost

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o obveznim mirovinskim fondovima iz prosinca 2018. godine mirovinskim društvima uveo je obvezu dio prihoda svake godine ulagati u osnaživanje financijske pismenosti građana Republike Hrvatske o individualnoj kapitaliziranoj štednji. Uvidjevši važnost financijske pismenosti, Društvo već duži niz godina samostalno i kroz Udrugu društava za upravljanje mirovinskim fondovima i mirovinskih osiguravajućih društava (UMFO) ulaže u promicanje i osnaživanje financijske pismenosti hrvatskih građana kroz razne projekte.

Tijekom 2023. godine Društvo je nastavilo provoditi strategiju provođenja aktivnosti usmjerenih na osnaživanje financijske pismenosti iz 2022. godine. Strategija se u 2023. godini provodila pretežno online/digitalnim kanalima koji uključuju mrežne stranice Društva, outdoor digitalne oglase i digitalnu marketinšku kampanju, Google Display Network, MIDAS kanale i Google search kampanju. Za potrebe digital out of home (DOOH) oglašavanja dorađeno je 11 DooH kviz pitanja vezanih uz financijsku pismenost, kao i online promotivna kampanja mrežne stranice „Financijska pismenost“. Financirali smo promociju financijske pismenosti i kroz projekt Film Food festivala, i kroz projekt NTC seminara. Društvo je također financiralo promociju financijske pismenosti djeci kroz atletske natjecanje „Erste Plava liga“ i financiralo promociju financijske pismenosti djeci u dječjem gradu „Minipolis“.

Na mrežnim stranicama Društva, u okviru podstranice „Financijska pismenost“ kreirana je i posebna stranica „Dobrovoljna mirovinska štednja“ na kojoj su jednostavnim jezikom uz edukativne filmove i tekstove pojašnjene činjenice vezane uz dobrovoljnu mirovinsku štednju.

Uz vlastite projekte financijske pismenosti, Društvo je u 2023. godini aktivno sudjelovalo u ostvarivanju projekata UMFO koji su opisani u Zajedničkom izvješću obveznih mirovinskih fondova u RH u prilogu ovom materijalu.

2.5 Naknade

Mirovinsko društvo radi pokrića svojih troškova može zaračunati ulaznu, upravljačku i izlaznu naknadu. Društvo je u 2023. godini obračunalo i naplatilo slijedeće naknade:

- ulazna naknada iznosila je 0,5% od uplaćenih doprinosa; počevši od 01.01.2024. ukida se ulazna naknada.
- upravljačka naknada iznosila je 0,27%; naknada za upravljanje za 2024. godinu iznosi 0,25 % od ukupne imovine Fonda;

- Izlazna naknada naplaćuje se u prve tri godine članstva prilikom promjene Društva za upravljanje. Ako se radi o promjeni u prvoj godini članstva naknada iznosi 0,8 posto od ukupne imovine na osobnom računu člana, u drugoj godini 0,4 posto, a u trećoj 0,2 posto.

Članovi mogu jednom godišnje promijeniti kategoriju mirovinskog fonda i to samo unutar istog mirovinskog društva te samo u kalendarskom mjesecu u kojemu su rođeni.

Prihodi Društva u EUR po osnovu naknade u 2023. godini navedeni su prema kategorijama fondova u tabeli 1.

Tabela 1

2023.	ulazna naknada	upravljачka naknada	izlazna naknada
fond kategorije A	119.184	178.522	21
fond kategorije B	874.828	7.002.639	0
fond kategorije C	37.383	512.030	0
ukupno	1.031.395	7.693.191	21

- Imovina mirovinskog fonda može biti terećena i za naknadu plativu depozitaru te za troškove, provizije ili pristojbe vezane uz stjecanje ili prodaju imovine mirovinskog fonda, uključujući i troškove radi zaštite odnosno očuvanja imovine. Depozitar fondova OTP banka d.d. u 2023. godini obračunavala je naknadu po stopi od 0,015% do 31.08.2023., a od 01.09.2023. godine obračunavala se u visini od 0,017%. Nastavlja se trend smanjenja stopa naknada za članove mirovinskih fondova, pa je upravljачka naknada za 2024. godinu smanjena za 7,4% u usporedbi s 2022. godinom.

3. MAKROEKONOMSKO OKRUŽENJE

3.1 Makroekonomsko okruženje u RH u 2023. i ulaganja fondova

Tijekom 2023. hrvatsko gospodarstvo je, jednako kao i svjetsko gospodarstvo u cjelini, uspjelo zadržati pozitivne stope rasta koje su obilježile i prethodne dvije godine. Ostvareni rast hrvatskog gospodarstva u 2023. od 2,8%, koji je ujedno bio i osjetno veći od prosječnog rasta EU-a i europodručja, je i ovaj put bio uzrokovan rastom potrošnje kućanstava i bruto investicijama u fiksni kapital.

Nastavak pada prosječne registrirane stope nezaposlenosti za 0,6 postotnih bodova u 2023., na povijesno niskih 6,2%, uz rast prosječne nominalne neto plaće na godišnjoj razini od 13,0% u razdoblju siječanj-prosinac 2023., su pozitivno utjecali na povjerenje potrošača tako da je realni rast prometa u trgovini na malo u 2023. iznosio 3,7% dok je industrijska proizvodnja u istom razdoblju zabilježila minimalan pad od 0,1%. Pozitivan utjecaj na rast osobne potrošnje te raspoloživog dohotka ima i nastavak oporavka turizma u kojem je u 2023. zabilježeno 9,7% više dolazaka i 2,6% više noćenja nego u 2022. Očekivani rast turističkog prometa, nastavak priljeva sredstava iz EU te pozitivna kretanja na tržištu rada bi se trebala nastaviti i u idućim godinama tako da je procijenjeni rast BDP-a u 2024., prema projekcijama HNB-a, na razinama od 3,2%. Jednako kao i u 2022. hrvatsko dioničko tržište je i u 2023. imalo nešto bolju izvedbu od inozemnih tržišta (rast CROBEX-a od 27,98%). Već navedeni rast hrvatskog gospodarstva u 2023. i pozitivna očekivanja za 2024., uspješna turistička sezona, uvođenje eura, pozitivan utjecaj priljeva kapitala iz Europske unije na rezultate hrvatskih kompanija i povijesno niska nezaposlenost su doveli i do optimizma među investitorima što se pozitivno odrazilo na izvedbu indeksa.

Daljnje poboljšanje makroekonomskih pokazatelja je dovelo do nastavka pada udjela javnog duga u BDP-u na 64,4% do kraja rujna 2023. što je 4,4 postotna boda manje u odnosu na kraj 2022. Visoka likvidnost u financijskom sustavu i pozitivna kretanja u pogledu državnih financija su utjecali i na pad prinosa na hrvatske državne desetogodišnje obveznice s 4% na 3,39% u 2023.

Ukupan javni dug RH je krajem studenog 2022. iznosio 48,2 mlrd. EUR odnosno 1,9 mlrd. EUR više nego godinu prije.

Unatoč nepovoljnom razvoju situacije na ukrajinskom ratištu i nastavku ratnih operacija bez naznake da bi u skorije vrijeme moglo doći do okončanja istih, u 2023. je došlo do smanjenja negativnog utjecaja rata na svjetsku, pa tako i hrvatsku, ekonomiju. Osiguravanje opskrbe plinom za europsku ekonomiju je dovelo do pada cijene plina, jednako kao i ostalih energenata. Izbjegavanje šokova na prehrambenom tržištu i osiguravanje dovoljne količine žitarica kojih su Ukrajina i Rusija veliki izvoznici je dovelo i do pada cijena prehrambenih proizvoda što je u konačnici utjecalo i na smirivanje inflacije u većini zemalja.

S obzirom na visoku euriziranost hrvatske ekonomije i prije formalnog uvođenja eura te na visoke iznose deviznih rezervi koje su HNB-u omogućavale zadržavanje tečaja eura u odnosu na kunu u relativno uskom rasponu, uvođenje eura nije imalo značajnijeg utjecaja na hrvatsku ekonomiju odnosno poslovanje poslovnih subjekata. Manji pozitivan utjecaj je prvenstveno vidljiv na osnovu izbjegavanja tečajnih razlika odnosno troškova konverzije valuta.

Unatoč padu izvoza robe u 2023. (-5,1% na godišnjoj razini na 22,9 mlrd. EUR) uslijed smanjene inozemne potražnje, pad uvoza (-5,8% na 39,5 mlrd. EUR) je doveo do smanjenja manjka u robnoj razmjeni u 2023. za 6,6% u odnosu na 2022. godinu te je isti iznosio 16,6 mlrd. EUR. Veći postotni pad uvoza od izvoza doveo je i do poboljšanja pokrivenosti uvoza izvozom koja je u 2023. povećana na 58,0% nakon 57,6% u godini ranije.

Nastavak pada stope nezaposlenosti u 2023. u odnosu na 2022., uz rast prosječne neto nominalne ali i realne plaće na godišnjoj razini, su pozitivno utjecali na povjerenje potrošača, tako da je realni rast prometa u trgovini na malo u 2023. iznosio 3,7% unatoč značajno povećanoj stopi inflacije, dok je minimalni pad industrijske proizvodnje iznosio 0,1%, dijelom i uslijed već spomenute smanjene inozemne potražnje. U razdoblju siječanj-prosinac 2023. u odnosu na siječanj-prosinac 2022. pozitivne promjene ostvarila je proizvodnja kapitalnih proizvoda (+5,6%) te proizvodnja netrajnih proizvoda za široku potrošnju (+1,3%). S druge strane, godišnji pad proizvodnje bilježe intermedijarni proizvodi (-

2,8%) te energija (-0,6%). Dvoznamenkasto smanjenje bilježe trajni proizvodi za široku potrošnju (-12,3%), što je djelomično i očekivano s obzirom na prigušenu potražnju uslijed veće orijentiranosti potrošača na uslužni sektor.

Nastavak pozitivnih trendova u hrvatskom gospodarstvu je vidljiv i u rastu stope zaposlenosti dobne skupine 20-64 godine, gdje od 2013. vidimo trend poboljšanja ovog pokazatelja odnosno smanjenje razlike u odnosu na razvijenije zemlje. Ova stopa zaposlenosti je krajem 2022. (zadnji dostupni podaci) u Republici Hrvatskoj iznosila 70,5% odnosno 1,4 postotna boda više nego godinu prije dok je prosjek Europske unije iznosio 74,9% odnosno 1,8 postotna boda više nego godinu prije. Razlika od 4,4 postotnih bodova krajem 2022., između RH i prosjeka EU, je značajno manja u odnosu na primjerice 2013. kada je ista iznosila 9,6 postotnih bodova.

Rast prosječnih plaća i ograničen rast nezaposlenosti su imali pozitivan utjecaj na daljnji rast kredita stanovništvu koji su na razini bankarskog sustava u 2023. porasli za 9,4% na 28,1 mlrd. EUR. Stambeni krediti i dalje bilježe značajan rast (+9,8%) jednako kao i gotovinski nenamjenski krediti (+10,9%). Od ukupnih depozita kod poslovnih banaka, koji su krajem 2023. iznosili 58,3 mlrd. EUR ili 3,7% više na godišnjoj razini, na depozite kućanstava otpada 37,8 mlrd. EUR ili 64,7%..

Pozitivna kretanja u građevinskom sektoru su se nastavila i u 2023. Rast obujma građevinskih radova u 2023. od 4,8% te pretpostavljen rast obujma građevinske djelatnosti u narednim godinama na osnovu obnove potresom pogođenih područja i velikih infrastrukturnih projekata financiranih europskim novcem bi trebali imati pozitivan utjecaj na rast gospodarskih subjekata iz ovog sektora. Tome u prilog ide i rast broja izdanih građevinskih dozvola kojih je u 2023. izdano 3,6% više nego u 2022. Dodatan pozitivan utjecaj na profitabilnost sektora je imao daljnji rast cijena stambenih nekretnina (primjerice, prosječna cijena četvornog metra prodanog novog stana u Hrvatskoj u 2023. godini iznosila je 2,7% više nego u 2022.).

Iako rejting agencije u 2023. nisu mijenjale hrvatski kreditni rejting S&P je u rujnu izgleda dugoročnog rejtinga Hrvatske povećala sa stabilnih u pozitivne a isto je u listopadu napravio i Fitch.

Prosječna godišnja stopa inflacije u Hrvatskoj u 2023. je iznosila 8,4% ali uz zamjetno usporavanje prema kraju godine tako da je stopa inflacije u prosincu 2023. u odnosu na isti mjesec 2022. iznosila 4,5%. Nakon što su rast cijena energenata, cijena sirovina te rast cijena poljoprivrednih proizvoda imale utjecaj na povećanje stope inflacije u 2022., pad cijena istih u 2023. je doveo do smanjenja stope inflacije.

Tijekom 2023. mirovinski fondovi su nastavili aktivno ulagati na hrvatskom tržištu kapitala. Uz to što su kreirali velik dio potražnje za državnim obveznicama, mirovinski fondovi su dionice svih značajnijih hrvatskih kompanija uvrštenih na Zagrebačku burzu aktivno stjecali i kroz uobičajenu burzovnu trgovinu.

Početkom ožujka 2023. na domaćem tržištu kapitala izdana je inauguralna obveznica dospjeća 2025. godine u nominalnom iznosu od 1,85 mlrd. EUR namijenjena, osim institucionalnim ulagateljima, i fizičkim osobama. Obveznica je izdana uz prinos od 3,65%.

Početkom lipnja 2023. na inozemnom tržištu kapitala izdana je eurska obveznica dospjeća 2035. godine u iznosu od 1,5 mlrd. EUR uz kupon od 4,00%. Mirovinski fondovi pod upravljanjem Erste d.o.o. su sudjelovali u primarnom izdanju euroobveznice dospjeća 2035. u iznosu od 21,9 mil. EUR.

Krajem 2023. na domaćem tržištu kapitala izdana je obveznica dospjeća 2033. godine u iznosu od 1,25 mlrd. EUR uz kupon od 3,75%. Mirovinski fondovi pod upravljanjem Erste d.o.o. su sudjelovali u primarnom izdanju euroobveznice dospjeća 2033. u iznosu od 10,2 mil. EUR.

Tijekom 2023. u više navrata i za različite fondove pod upravljanjem Društva su na Zagrebačkoj burzi stjecane dionice Adris Grupe d.d., Atlantic Grupe d.d., Končar Elektroindustrije d.d. i Plave Lagune d.d. Istovremeno su prodavane dionice Ericsson Nikole Tesle d.d., SPAN d.d. i Turisthotela d.d.

U rujnu 2023. fondovi pod upravljanjem Erste d.o.o. su sudjelovali u procesu dokapitalizacije Ville Dubrovnik d.d.

Prodaje i kupnje dionica su izvršene u skladu s tržišnim okolnostima i usvojenim strategijama upravljanja imovinom fondova.

Obvezni mirovinski fondovi pod upravljanjem Erste d.o.o. na 31.12.2023. imaju udio veći od 10% u sljedećim izdavateljima dionica:

Izdavatelj	Udio u izdavatelju
VILLA DUBROVNIK D.D.	95,78%
PROFESSIO ENERGIA D.D.	51,71%
JADRAN D.D.	30,76%
QUATTRO LOGISTIKA D.D.	18,92%
KONČAR - ELEKTROINDUSTRIJA D.D.	15,79%

3.2 Globalno makroekonomsko okruženje u 2023.

Iako su očekivanja analitičara krajem 2022. i početkom 2023. ukazivala na mogućnost ulaska svjetske ekonomije u recesiju, potaknutu prvenstveno nepovoljnim gospodarskim kretanjima u razvijenim zapadnim zemljama, 2023. je ipak u najvećoj mjeri obilježena relativno stabilnim kretanjima u svjetskom gospodarstvu bez izraženijih šokova. Unatoč otvaranju novog kriznog žarišta na Bliskom istoku te nastavku ratnih operacija na ukrajinskom ratištu nesmanjenom žestinom, u proteklih godinu dana je došlo do smirivanja cijene energenata i hrane. Nesmetano odvijanje svjetske trgovine, funkcioniranje svjetskih dobavnih lanaca i dostupnost sirovina su doveli do postupnog smanjenja inflacije te stvorili pogodne uvjete za zadržavanje industrijske proizvodnje na prihvatljivoj razini. Unatoč podizanju ključnih kamatnih stopa od strane najvećih svjetskih centralnih banaka, još uvijek prisutna visoka likvidnost u financijskom sustavu je utjecala na neometano refinanciranje gospodarskih subjekata, zadržavanje relativno niske nezaposlenosti, rast nominalnih plaća te visoku razinu potražnje krajnjih potrošača.

Nakon korekcije svih važnijih svjetskih dioničkih indeksa u 2022., u 2023. je došlo do oporavka financijskih tržišta, uzrokovanih djelomično i očekivanjima o mogućem smanjenju ključnih kamatnih stopa u 2024. od strane centralnih banaka. S&P500 je u 2023. porastao 24,2%, NASDAQ 43,4%, DAX 20,3%, CAC40 16,5% a NIKKEI225 28,2%. Kao što je u 2022. rast kamatnih stopa najviše pogodio rastuće sektore poput tehnologije tako su i očekivanja o budućem padu kamatnih stopa u 2023. imala najveći pozitivan utjecaj na iste.

Nakon značajnog rasta kamatnih stopa u 2022. što je dovelo do najlošije godine za globalne obvezničke indekse u novijoj povijesti, u 2023. se stanje na obvezničkim tržištima u velikoj mjeri smirilo. Prinos na njemačku desetogodišnju obveznicu u 2023. godini smanjen je sa 2,56% na 2,02% dok je prinos na američku desetogodišnju obveznicu u 2023. godini skoro nepromijenjen (rast sa 3,87% na 3,88%). Unatoč prisutnoj monetarnoj kontrakciji od strane centralnih banaka likvidnost financijskog sustava je još uvijek na zadovoljavajućim razinama što omogućuje neometano financiranje država i kompanija.

Iako se trenutno ne nazire kraj rusko-ukrajinskog sukoba, početkom 2023. došlo je do smirivanja stanja na energetske tržištima, i to pogotovo u Europi. Izbjegavanje energetske krize, kako uslijed napora europskih vlada prema osiguravanju alternativnih izvora energenata, tako i uslijed relativno povoljnih klimatskih prilika, je u velikoj mjeri pomoglo europskom gospodarstvu i to pogotovo razvijenim industrijskim zemljama koji su veliki potrošači energenata. Daljnji odmak od ruskih energenata se očekuje kako ove godine tako i u narednom srednjoročnom razdoblju što bi trebalo donijeti dodatnu stabilizaciju europskoj ekonomiji.

Rast ključnih kamatnih stopa od strane centralnih banaka i ograničavanje likvidnosti usmjereno prema obuzdavanju inflacije je početkom 2023. dovelo do problema u bankarskom sektoru te propasti pojedinih banaka kako u SAD-u, tako i u Švicarskoj. Zadovoljavajuća kapitaliziranost bankarskog sektora, još uvijek visoka kvaliteta aktive te potezi centralnih banaka prema stabilizaciji bankarskog sektora su omogućili izbjegavanje veće bankarske krize, barem u obliku kakav je bio prisutan u 2008. godini.

4. ERSTE PLAVI OBVEZNI MIROVINSKI FOND KATEGORIJE A

4.1 Osnivanje i početak poslovanja

Erste Plavi obvezni mirovinski fond kategorije A osnovan je 30. svibnja 2014. godine i počeo je s radom 21. kolovoza 2014. godine.

4.2 Poslovanje fonda u 2023. godini

Fond A namijenjen je članovima koji imaju više od 10 godina do mirovine te imaju veću sklonost prihvaćanja rizika s ciljem ostvarivanja većih prinosa u budućnosti. Investicijski cilj fonda je rast uloženi novčanih sredstava na dulji rok, umjereno agresivnom strategijom ulaganja, radi osiguranja mirovinskih davanja članovima fonda. Investicijski cilj ostvaruje se pretežnim ulaganjem u dužničke vrijednosne papire, vlasničke vrijednosne papire i udjele u UCITS fondove sukladno ograničenjima ulaganja iz Zakona, podzakonskih akata i statuta. U 2023. godini fond kategorije A minimalno 30% neto imovine morao je ulagati u obveznice Republike Hrvatske, članice EU ili OECD zemalja, a maksimalno 65% neto imovine moglo je biti uloženo u dionice izdavatelja iz Republike Hrvatske, članica EU ili OECD zemalja. Minimalno 40% neto imovine fonda moralo je biti uloženo u eurske instrumente ili instrumente koji se namiruju u euru.

Prikaz deset najvećih pozicija pokazuje da se najviše ulagalo u hrvatske i slovenske vrijednosne papire, kao i prošle godine, a promatrano po klasama najzastupljenije su obveznice Republike Hrvatske, a zatim dionice Končara, Plave lagune, NLB, Adrisa i Atlantic grupe. U deset najvećih pozicija također se nalazi jedna državna obveznica Republike Poljske kao i jedna obveznica Europskog fonda za financijsku stabilnost.

Pozicija	Udio u NAV-u
Novac na EUR računu	3,99%
Depozit u Zagrebačka Banka dospijeće: 03.01.2024	3,97%
NLBR SV (SI0021117344), NLB	2,87%
EU 1 07/06/32 (EU000A3K4DD8), EU	2,77%
POLAND 2.75 05/25/32 (XS2447602793), Republika Poljska	2,71%
KOEI (HRKOEIRA0009), Končar d.d.	2,50%
ADRS (HRADRSRA0007), Adris	2,47%
ATGR (HRATGRRA0003), Atlantic	2,44%
PLAG (HRPLAGRA0003), Plava Laguna d.d.	2,37%
EFSF 2.875 02/16/33 (EU000A2SCAG3), EFSF	2,35%

4.3 Članstvo i imovina pod upravljanjem

Obvezni mirovinski fond kategorije A povećao je broj članova na 68.763 u 2023. godini (2022:51.245), gdje taj broj predstavlja 21,5% tržišnog udjela mjereno brojem članova u toj kategoriji. U istom razdoblju uplaćeno je 23.695 tisuća eura što je utjecalo na porast neto imovine fonda na 85.073 tisuće eura (2022: 49.552 tisuće eura).

4.4 Vrijednosni papiri koji su vrednovani metodom procjene u fondu kategorije „A“

Financijski instrumenti koji se nalaze u portfeljima mirovinskih fondova procjenjuju se po fer vrijednosti, ako se njima trguje na aktivnom tržištu. Ovisno o vrsti vrijednosnih papira, za fer vrijednost uzima se ili prosječna cijena trgovanja ponderirana količinom vrijednosnih papira ili zadnja cijena trgovanja. Cijene se uzimaju sa službenih financijsko-informacijskih servisa. Aktivno tržište određeno je pravilnikom

Hanfe, a ovisi o broju trgovinskih dana nekog vrijednosnog papira s iznosom većim od neke određene granice.

U slučaju da se financijskim instrumentima ne trguje na aktivnom tržištu prema propisanim kriterijima tj. uvjetima za aktivno tržište, isti se vrednuju tehnikama procjene. Tehnike procjene mogu biti:

- tržišni pristup koji se temelji na tržišnim cijenama usporedivih financijskih instrumenata,
- prihodovni pristup koji je temeljen na sadašnjoj vrijednosti očekivanih budućih novčanih tokova,
- pristup temeljen na imovini koji podrazumijeva metode procjene koje se temelje na knjigovodstvenoj ili neto unovčivoj vrijednosti imovine,
- pristup temeljen na modelu koji podrazumijeva metode procjene putem određenog modela za vrednovanje financijskih instrumenata.

Odabir metode procjene pojedinog financijskog instrumenta ovisi o prevladavajućim okolnostima vezanim uz isti te dostupnosti podataka za pojedinu metodu procjene, a moguća je i uporaba kombinacije bilo koje od prethodno navedene tehnike procjene. Tablica prikazuje vrijednosne papire koji su vrednovani metodama procjene.

Vrijednosni papir	Naziv vrijednosnog papira	Procijenjena vrijednost	Datum procjene	Metoda procjene
3AGI	Agro Invest Grupa 2029	96,3836	31.12.2023	Interni model vrednovanja – raspon na odgovarajuću krivulju prinosa
CIAK	CIAK Grupa	6,6728	31.12.2023	Metoda diskontiranog novčanog toka
ILRA	ILIRIJA	23,4624	31.12.2023	Vagani prosjek dvije metode, metoda diskontiranog novčanog toka i metoda tržišnih multiplikatora
JDRN	JADRAN	1,5964	31.12.2023	Metoda diskontiranog novčanog toka
3MRU	Meritus ulaganja 2027	101,3643	31.12.2023	Interni model vrednovanja – raspon na odgovarajuću krivulju prinosa
DLPR	PROFESSIO ENERGIA	43,6931	31.12.2023	Metoda diskontiranog novčanog toka
QTLG	Quattro logistika d.d.	1,5642	31.12.2023	Metoda diskontiranog novčanog toka
H257A	H257A	102,155	31.12.2023	Cijena s financijsko-informacijskog servisa
CROATI 3 03/20/27	CROATIA 2027	100,333	31.12.2023	Cijena s financijsko-informacijskog servisa
H327A	MF INDEX 2032	100,008	31.12.2023	Cijena s financijsko-informacijskog servisa
CROATI 2 3/4 01/27/30	CROATIA 2030	99,121	31.12.2023	Cijena s financijsko-informacijskog servisa
CROATI 1 1/8 03/04/33	CROATIA 2033	84,389	31.12.2023	Cijena s financijsko-informacijskog servisa
H287A	MFKN 7_2028	89,56	31.12.2023	Cijena s financijsko-informacijskog servisa
H302E	MF 2030	90,204	31.12.2023	Cijena s financijsko-informacijskog servisa
CROATI 2 7/8 04/22/32	CROATIA 2032	98,126	31.12.2023	Cijena s financijsko-informacijskog servisa
H327E	MF 2032	101,042	31.12.2023	Cijena s financijsko-informacijskog servisa
H297A	MFKN 2029	96,701	31.12.2023	Cijena s financijsko-informacijskog servisa
CROATI 1.125 06/19/29	CROATIA 2029	91,154	31.12.2023	Cijena s financijsko-informacijskog servisa

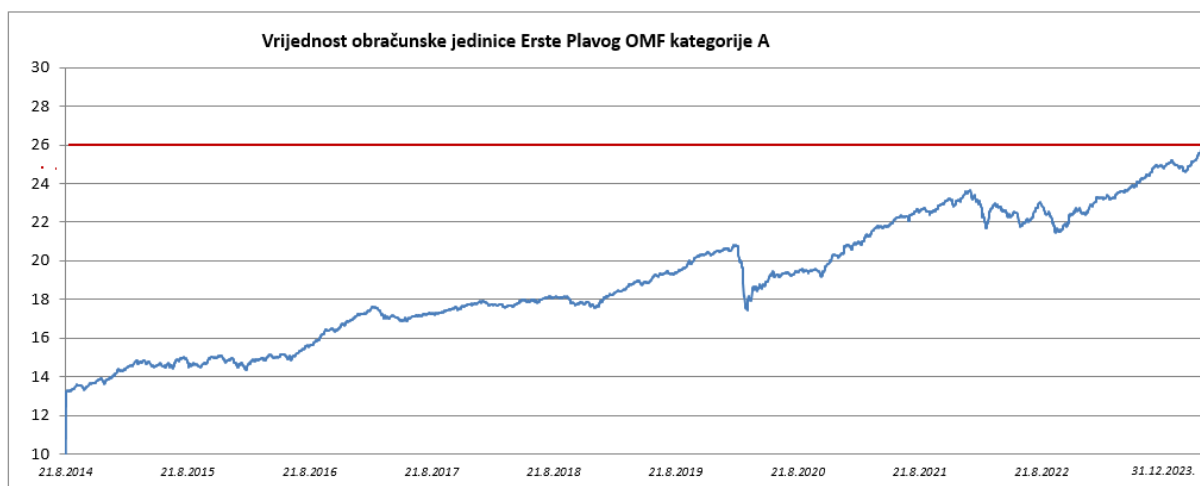
H403E	MF 2040	69,921	31.12.2023	Cijena s financijsko-informacijskog servisa
BGOSK 5,125 02/22/33	Bank Gosp. Krajow 2033	109,0440	31.12.2023	Cijena s financijsko-informacijskog servisa
3INA	INA 2026	92,7264	31.12.2023	Interni model vrednovanja – raspon na odgovarajuću krivulju prinosa
VIDU	Villa Dubrovnik	50,1906	31.12.2023	Metoda diskontiranog novčanog toka
3ZGH2	ZAGREBAČKI HOLDING 2028	106,3715	31.12.2023	Interni model vrednovanja – raspon na odgovarajuću krivulju prinosa

4.5 Prinos mirovinskog fonda kategorije A

OMF A	
Prinos za prethodnih godinu dana	15,91%
Doprinos prinosu:	
Obveznice	2,96%
Alternativni fondovi	0,22%
Instrumenti tržišta novca	0,00%
Dionice	12,80%
Potraživanja, obveze, naknade	-0,08%
Prosječni godišnji prinos od osnutka mirovinskog fonda	7,43%

2023. godina bila je obilježena nastavkom rata u Ukrajini, ali s druge strane smirivanjem inflacije i oporavkom financijskih tržišta, što je sve pozitivno utjecalo na prinos mirovinskih fondova. Svjetska dionička tržišta rasla su za značajne dvoznamenkaste stope, dok je utjecaj pada kamatnih stopa također pozitivan pa su cijene obveznica također rasle. Ukupan utjecaj dionica na portfelj fonda bio je 12,80%, dok su obveznice pozitivno pridonijele s 2,96%. Pozitivni doprinos prinosu imale su i alternativni fondovi s 0,22%.

Za zaštitu od rizika u 2023. godini Društvo je koristilo valutne unaprijedne ugovore (FX forarde) i valutne zamjene (FX swap ugovore), dok su u svrhu zaštite rizika i diverzifikacije portfelja korištene opcije na dioničke indekse.

4.6 Profil rizičnosti

Ulaganje u fondove predstavlja preuzimanje određenih rizika od strane članova fondova. Općenito, rizik je vjerojatnost ili mogućnost da prinos od ulaganja bude nezadovoljavajući ili negativan. Rizici povezani s ulaganjem fonda variraju ovisno o financijskim instrumentima u koje se ulaže budući da svako ulaganje nosi skup različitih rizika, kao što su tržišni, kreditni i drugi oblici rizika. Zbog fluktuacije vrijednosti financijskih instrumenata u portfelju fonda član fonda snosi rizik pada vrijednosti njegovog ulaganja u fond.

Profil rizičnosti fonda proizlazi iz strategije ulaganja fonda, a posljedica je ciljane strukture ulaganja fonda i sklonosti fonda prema riziku te karakteristike instrumenata u koje se imovina fonda ulaže. Sklonost fonda riziku ograničena je sustavom ograničenja definiranih Zakonom, prospektom fonda ili internim aktima Društva.

Ovaj fond je pretežito dionički, sa skoro 50% dioničke izloženosti u portfelju. Disperzija rizika napravljena je po gospodarskim sektorima te zemljopisno prema državama. Zemljopisno, najviše imovine uloženo je u Republiku Hrvatsku i to preko 50%, zatim slijede države EU i SAD, a u podjeli prema gospodarskim sektorima prevladava državni sektor s obzirom da se radi o prenosivim dužničkim vrijednosnim papirima.

1. STRUKTURA ULAGANJA PREMA VRSTAMA INSTRUMENTATA

Vrsta imovine	Udio 2022.	Udio 2023.
Dionice i dionički fondovi	51,37%	48,69%
Obveznice i obveznički fondovi	33,31%	37,46%
Alternativni fondovi	3,26%	2,39%
Instrumenti tržišta novca, depoziti i novčani fondovi	5,97%	6,80%
Sredstva na računu, potraživanja i obveze	6,09%	4,66%
Ukupno	100,00%	100,00%

Strateška podjela portfelja po vrstama instrumenata nije se mijenjala uspoređujući kraj 2022. godine s krajem 2023. godine, makar se tijekom godine malo mijenjala unutar strateški određenih raspona.

2. GEOGRAFSKA STRUKTURA ULAGANJA

Država	Udio 2022.	Udio 2023.
Hrvatska	63,89%	52,36%
Njemačka	1,68%	2,00%
Francuska	0,67%	4,56%
Italija	0,45%	0,16%
Luksemburg	5,70%	6,78%
Slovenija	5,56%	8,06%
SAD	9,19%	8,74%
Irska	6,72%	7,37%
Švicarska	0,50%	0,57%
Rumunjska	0,00%	1,84%
Nizozemska	0,28%	0,00%
Češka	2,29%	0,00%
Mađarska	0,22%	0,00%
Poljska	2,85%	3,42%
Belgija	0,00%	2,94%
Slovačka	0,00%	0,97%
Velika Britanija	0,00%	0,23%
Ukupno	100,00%	100,00%

Strateška podjela portfelja po geografskoj strukturi nije se mijenjala uspoređujući kraj 2022. godine s krajem 2023. godine, makar se tijekom godine malo mijenjala unutar strateški određenih raspona.

3. STRUKTURA ULAGANJA PREMA GOSPODARSKIM SEKTORIMA

Gospodarski sektor	Udio 2022.	Udio 2023.
Telekomunikacije	2,43%	1,55%
Potrošna dobra, ciklička	11,09%	9,46%
Potrošna dobra, neciklička	4,78%	3,87%
Financije	9,15%	14,13%
Fondovi	18,31%	18,25%
Država	31,87%	30,39%
Industrija	1,82%	3,17%
Ostalo	11,89%	12,11%
Informacijska tehnologija	3,38%	2,15%
Komunalne usluge	0,52%	2,51%
Energija	4,60%	1,73%
Osnovni materijali	0,16%	0,00%
Nekretnine	0,00%	0,55%
Zdravstvena zaštita	0,00%	0,13%
Ukupno	100,00%	100,00%

Struktura portfelja po gospodarskim sektorima nije se znatno mijenjala uspoređujući kraj 2022. godine s krajem 2023. godine, ali se neznatno povećala izloženost dioničkim tržištima putem fondova nauštrb nekih sektora za koje smo procijenili da će slabije rasti u 2023.

4. STRUKTURA ULAGANJA PREMA VALUTAMA

Prema čl. 129. ZOMF min 40% neto vrijednosti imovine fonda kategorije A moralo je biti uloženo u imovinu kojom se trguje ili koja se namiruju u valuti u kojoj se isplaćuju mirovine, što je i ispunjeno:

Valuta	Udio 2022.	Udio 2023.
HRK	41,63%	0,00%
EUR	45,42%	89,74%
USD	10,23%	9,87%
CHF	0,28%	0,39%
CZK	2,44%	0,00%
Ukupno	100,00%	100,00%

Strateška podjela portfelja po valutama nije se mijenjala uspoređujući kraj 2022. godine s krajem 2023. godine, ali su se udio HRK i udio EUR iz 2022. godine spojili u udio EUR u 2023. godini zbog uvođenja EUR-a početkom 2023. godine.

5. POKAZATELJI RIZIČNOSTI FONDA

EPOMF A	
Tržišni rizik fonda ¹	6,46%
SRRI pokazatelj stupnja rizika (1-7) ²	4
Rizik fonda u odnosu na MIREX A ³	1,09
Modificirana duracija fonda	1,93

1*Tržišni rizik fonda predstavlja ocjenu varijabilnosti kretanja obračunskih jedinica mirovinskog fonda izraženu na godišnjoj razini, a navedena brojka pokazuje koliko se odstupanje od prosječnog prinosa fonda može očekivati. Izračun je napravljen temeljem tjednih prinosa od početka rada fonda, anualizirana vrijednost.

2*SRRI pokazatelj stupnja rizika kategorizira rizičnost mirovinskog fonda na skali od 1 (najmanji rizik) do 7 (najveći rizik). ESMA smjernice za izračun pokazatelja rizičnosti

3* Izračun je napravljen na temelju tjednih prinosa od početka rada fonda.

Modificirana duracija mirovinskog fonda je ocjena rizika ulaganja u dužničke vrijednosne papire, tj. očekivane promjene vrijednosti mirovinskog fonda u slučaju promjene kamatnih stopa.

6. PROFIL RIZIČNOSTI FONDA

Vrsta rizika	Očekivani utjecaj	Utjecaj na dan 31.12.2023.
Tržišni rizik		
Cjenovni rizik	VRLO VISOK	UMJEREN
Kamatni rizik	UMJEREN	NIZAK
Tečajni rizik	VRLO VISOK	UMJEREN
Kreditni rizik		
Rizik izdavatelja	UMJEREN	UMJEREN
Rizik suprotne ugovorne strane	NIZAK	NIZAK
Rizik koncentracije	UMJEREN	UMJEREN
Rizik namire	VRLO NIZAK	VRLO NIZAK
Rizik likvidnosti		
Rizik likvidnosti imovine	NIZAK	NIZAK
Rizik novčanog tijeka	NIZAK	NIZAK

Na dan 31. prosinca 2023. sve vrste rizika imaju manji ili jednak izmjereni utjecaj na fond od očekivanog utjecaja.

7. LIKVIDNOST FONDA

U 2023. godini iz fonda kategorije A isplaćeno je 1.178.976 eura prema slijedećim vrstama isplata:

Vrsta isplate	Iznos u EUR
Odlazak u fond druge kategorije pod upravljanjem Društva	944.283
Odlazak u drugi fond pod upravljanjem drugog društva	107.380
Izlazak iz fonda radi umirovljenja – prijenos u HZMO	29.371
Smrt člana	28.850
	69.092
UKUPNO	1.178.976

Navedene isplate iz fonda adekvatno su pokrivena uplatama doprinosa (23.694.659).

Maksimalni iznos isplata u 2024. godini zbog prelaska u fond kategorije B u narednih godinu dana, procijenjen prema vrijednosti obračunske jedinice na 31.12.2023. je 5.500 eura.

Procijenjeni iznos uplata članova u fond kategorije A u sljedećih godinu dana je 26,6 milijuna eura, tako da će obveze po osnovi isplata biti u potpunosti zadovoljene, te ne postoji potreba za korektivnim djelovanjem prema imovini fonda radi ispunjenja budućih obveza fonda.

7% imovine Fonda prema internoj procjeni Društva nije moguće utržiti u roku od godine dana, sa stanjem na dan 31.12.2023.

5. ERSTE PLAVI OBVEZNI MIROVINSKI FOND KATEGORIJE B

5.1 Osnivanje i početak poslovanja

Erste Plavi obvezni mirovinski fond osnovan je 05. studenoga 2001. godine i počeo je s radom 30. travnja 2002. godine. Uvođenjem obveznih mirovinskih fondova kategorije A, B, C u 2014. godini Erste Plavi obvezni mirovinski fond postaje fond kategorije B.

5.2 Poslovanje fonda u 2023. godini

Investicijski cilj obveznog mirovinskog fonda kategorije B je rast vrijednosti uloženi novčanih sredstava na srednji rok, umjereno konzervativnom strategijom ulaganja, radi osiguranja isplate mirovinskih davanja članovima fonda. Investicijski cilj se ostvaruje pretežitim ulaganjem u dužničke vrijednosne papire, vlasničke vrijednosne papire i udjele UCITS fondova, sukladno ograničenjima ulaganja iz Zakona, podzakonskih akata i statuta fonda.

U 2023. godini fond kategorije B morao je minimalno ulagati 50% neto imovine u obveznice Republike Hrvatske, članica EU ili OECD zemalja, a maksimalno 40% neto imovine moglo je biti uloženo u dionice izdavatelja iz Republike Hrvatske, članica EU ili OECD zemalja. Minimalno 60% neto imovine fonda moralo je biti uloženo u eurske instrumente ili instrumente koji se namiruju u euru.

Fond B mogu izabrati članovi koji imaju više od 5 godina do mirovine te imaju umjerenu sklonost riziku. Prvih četiri pozicija fonda prema udjelu u neto imovini investirano je u obveznice Republike Hrvatske, te ih je još tri u najvećih deset pozicija, a ostalo su dionice Podravke, Končara i NLB.

Pozicija	Udio u NAV-u
H275E (HRRHMFO275E8), Ministarstvo financija	6,43%
H327E (HRRHMFO327E7), Ministarstvo financija	3,82%
H34BA (HRRHMFO34BA1), Ministarstvo financija	3,76%
H26CA (HRRHMFO26CA5), Ministarstvo financija	3,71%
PODR (HRPODRRA0004), Podravka d.d.	3,65%
CROATI 2 3/4 01/27/30 (XS1713475306), Ministarstvo financija	3,64%
H282A (HRRHMFO282A2), Ministarstvo financija	2,71%
KOEI (HRKOEIRA0009), Končar d.d.	2,65%
NLBR SV (SI0021117344), NLB	2,61%
CROATI 3 03/11/25 (XS1117298916), Ministarstvo financija	2,39%

5.3 Članstvo i imovina obveznog mirovinskog fonda kategorije B

U odnosu na 2022. godinu (326.646) broj članova Erste Plavih obveznih mirovinskih fondova kategorije B u 2023. godini spustio se na 321.775 članova fonda. Tržišni udio fonda kategorije B na dan 31. prosinca 2023. godine, mjereno brojem članova, iznosio je 17,61%. Tijekom godine u fond B uplaćeno je 174.047 tisuća eura, a imovina je povećana na 2.811.609 tisuća eura (2022: 2.381.961 tisuću eura).

5.4 Vrijednosni papiri koji su vrednovani metodom procjene u fondu kategorije „B“

Vrijednosni papir	Naziv vrijednosnog papira	Procijenjena vrijednost	Datum procjene	Metoda procjene
3ATG2	ATLANTIC 2025	94,9364	31.12.2023	Interni model vrednovanja - raspon na odgovarajuću krivulju prinosa
CIAK	CIAK Grupa	6,6728	31.12.2023	Metoda diskontiranog novčanog toka
3DLK2	DALEKOVOD 2030 EUR	60,2116	31.12.2023	Interni model vrednovanja - raspon na odgovarajuću krivulju prinosa
3DLK	DALEKOVOD 2030 HRK	71,5346	31.12.2023	Interni model vrednovanja - raspon na odgovarajuću krivulju prinosa
GRNL	GRANOLIO	5,9209	31.12.2023	Metoda diskontiranog novčanog toka
3INA	INA 2026	92,7264	31.12.2023	Interni model vrednovanja - raspon na odgovarajuću krivulju prinosa
JDRN	JADRAN	1,5964	31.12.2023	Metoda diskontiranog novčanog toka
MGMA-R-B	MAGMA B	0,0000	31.12.2023	Interni model vrednovanja - odluka Društva
3MRU	Meritus ulaganja 2027	101,3643	31.12.2023	Interni model vrednovanja - raspon na odgovarajuću krivulju prinosa
NOVALJ 3.65 11/19/29	NLB 11_2029	89,0203	31.12.2023	Interni model vrednovanja - raspon na odgovarajuću krivulju prinosa
NOVALJ 4.2 05/06/29	NLB 2029	96,7734	31.12.2023	Interni model vrednovanja - raspon na odgovarajuću krivulju prinosa
DLPR	PROFESSIO ENERGIA	43,6931	31.12.2023	Metoda diskontiranog novčanog toka
QTLG	Quattro logistika d.d.	1,5642	31.12.2023	Metoda diskontiranog novčanog toka
H257A	H257A	102,155	31.12.2023	Cijena s financijsko-informacijskog servisa
H282A	MFKN 2028	99,639	31.12.2023	Cijena s financijsko-informacijskog servisa
CROATI 3 03/20/27	CROATIA 2027	100,333	31.12.2023	Cijena s financijsko-informacijskog servisa
H327A	MF INDEX 2032	100,008	31.12.2023	Cijena s financijsko-informacijskog servisa
CROATI 2 3/4 01/27/30	CROATIA 2030	99,121	31.12.2023	Cijena s financijsko-informacijskog servisa
CROATI 1 1/8 03/04/33	CROATIA 2033	84,389	31.12.2023	Cijena s financijsko-informacijskog servisa
H287A	MFKN 7_2028	89,56	31.12.2023	Cijena s financijsko-informacijskog servisa
H302E	MF 2030	90,204	31.12.2023	Cijena s financijsko-informacijskog servisa
CROATI 2 7/8 04/22/32	CROATIA 2032	98,126	31.12.2023	Cijena s financijsko-informacijskog servisa
H327E	MF 2032	101,042	31.12.2023	Cijena s financijsko-informacijskog servisa

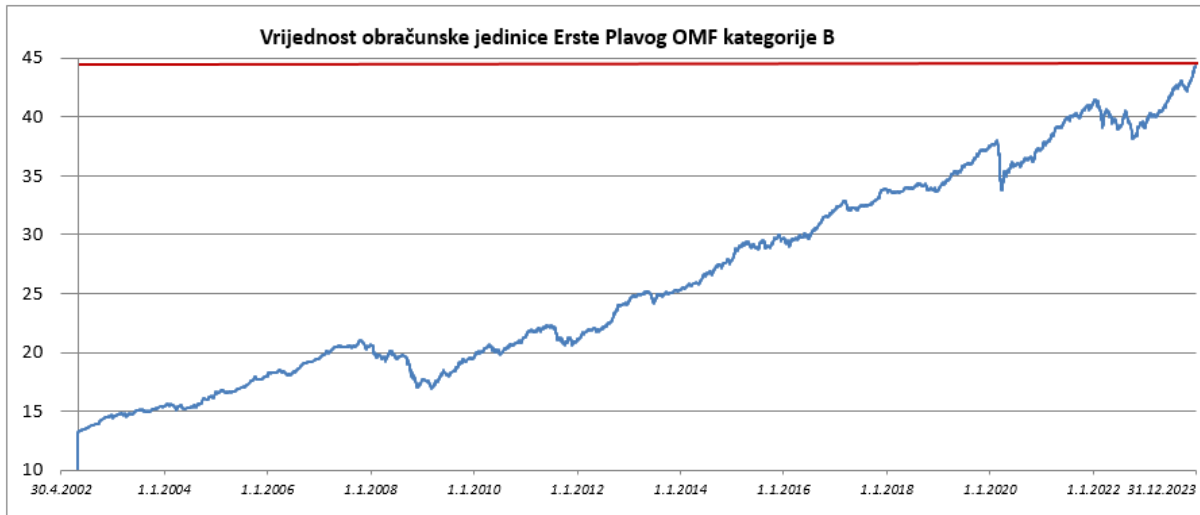
H253A	MFKN 03_2025	96,695	31.12.2023	Cijena s financijsko-informacijskog servisa
CROATI 2.7 06/15/28	CROATIA 2028	99,823	31.12.2023	Cijena s financijsko-informacijskog servisa
H297A	MFKN 2029	96,701	31.12.2023	Cijena s financijsko-informacijskog servisa
CROATI 1.125 06/19/29	CROATIA 2029	91,154	31.12.2023	Cijena s financijsko-informacijskog servisa
H34BA	MF INDEX 2034	78,348	31.12.2023	Cijena s financijsko-informacijskog servisa
H403E	MF 2040	69,921	31.12.2023	Cijena s financijsko-informacijskog servisa
H275E	MF 2027	92,947	31.12.2023	Cijena s financijsko-informacijskog servisa
POLAND 1 10/25/28	Poland 2028	93,5210	31.12.2023	Cijena s financijsko-informacijskog servisa
BGOSK 5,125 02/22/33	Bank Gosp. Krajow 2033	109,0440	31.12.2023	Cijena s financijsko-informacijskog servisa
VIDU	Villa Dubrovnik	50,1906	31.12.2023	Metoda diskontiranog novčanog toka
3ZGH2	ZAGREBAČKI HOLDING 2028	106,3715	31.12.2023	Interni model vrednovanja - raspon na odgovarajuću krivulju prinosa

5.5 Prinos obveznog mirovinskog fonda kategorije B

OMF B	
Prinos za prethodnih godinu dana	13,56%
Doprinos prinosu:	
Obveznice	2,91%
Alternativni fondovi	0,23%
Dionice	10,48%
Instrumenti tržišta novca	0,00%
Potraživanja, obveze, naknade	-0,06%
Prosječni godišnji prinos od osnutka mirovinskog fonda	5,72%

Najveći pozitivni doprinos prinosu donijele su dionice s 10,48%, dok su zbog gore spomenutog pada kamatnih stopa u Europi obveznice također pozitivno pridonijele, s 2,91%. Ostale klase imovine pospješile su rast prinosa fonda, i to alternativni fondovi za 0,23%.

Za zaštitu od rizika u 2023. godini Društvo je koristilo valutne unaprijedne ugovore (FX forarde) i valutne zamjene (FX swap ugovore), dok su u svrhu zaštite rizika i diverzifikacije portfelja korištene opcije na dioničke indekse.

5.6 Profil rizičnosti fonda Erste Plavi OMF kategorije „B“

Ovaj fond je pretežito obveznički, sa 55% obveznica u portfelju. Disperzija rizika napravljena je po gospodarskim sektorima te zemljopisno prema državama. Zemljopisno, najviše imovine uloženo je u Republiku Hrvatsku i to 70%, zatim slijede države EU i SAD, a u podjeli prema gospodarskim sektorima prevladava državni sektor s obzirom da se radi o prenosivim dužničkim vrijednosnim papirima. Iz prvih deset pozicija ulaganja fonda vidljivo je da su najzastupljenije obveznice Republike Hrvatske.

1. STRUKTURA ULAGANJA PREMA VRSTAMA INSTRUMENTATA

Vrsta imovine	Udio 2022.	Udio 2023.
Dionice i dionički fondovi	37,44%	39,89%
Obveznice	55,24%	54,17%
Alternativni fondovi	3,20%	3,22%
Instrumenti tržišta novca, depoziti i novčani fondovi	2,01%	1,88%
Sredstva na računu, potraživanja i obveze	2,11%	0,84%
Ukupno	100,00%	100,00%

Strateška podjela portfelja po vrstama instrumenata malo se mijenjala uspoređujući kraj 2022. godine s krajem 2023. godine, unutar strateški određenih raspona.

2. GEOGRAFSKA STRUKTURA ULAGANJA

Država	Udio 2022	Udio 2023
Hrvatska	70,39%	64,80%
Njemačka	1,19%	1,04%
Francuska	0,16%	1,62%
Italija	0,44%	0,20%
Luksemburg	4,18%	6,54%
Slovenija	5,21%	6,54%

SAD	7,96%	7,76%
Irska	3,73%	3,09%
Belgija	0,00%	2,96%
Velika Britanija	0,00%	0,64%
Švicarska	0,37%	0,50%
Češka	3,10%	0,00%
Slovačka	0,00%	0,21%
Nizozemska	0,10%	0,00%
Rumunjska	0,24%	0,00%
Mađarska	0,26%	0,00%
Poljska	2,67%	4,10%
Ukupno	100,00%	100,00%

Strateška podjela portfelja po geografskoj strukturi nije se mijenjala uspoređujući kraj 2022. godine s krajem 2023. godine, makar se tijekom godine malo mijenjala unutar strateški određenih raspona.

3. STRUKTURA ULAGANJA PREMA GOSPODARSKIM SEKTORIMA

Gospodarski sektor	Udio 2022.	Udio 2023.
Telekomunikacije	1,87%	1,51%
Potrošna dobra, ciklička	5,61%	5,65%
Potrošna dobra, neciklička	4,32%	5,41%
Energija	5,76%	3,52%
Financije	7,57%	9,30%
Fondovi	12,60%	12,76%
Država	53,11%	50,16%
Industrija	2,16%	3,21%
Ostalo	3,97%	3,33%
Informacijska tehnologija	1,83%	2,26%
Komunalne usluge	1,14%	2,46%
Osnovni materijali	0,06%	0,00%
Nekretnine	0,00%	0,33%
Zdravstvena zaštita	0,00%	0,10%
Ukupno	100,00%	100,00%

Struktura portfelja po gospodarskim sektorima nije se znatno mijenjala uspoređujući kraj 2022. godine s krajem 2023. godine.

4. STRUKTURA ULAGANJA PREMA VALUTAMA

Prema čl. 129. ZOMF min 60% neto vrijednosti imovine fonda kategorije B moralo je biti uloženo u imovinu kojom se trguje ili koja se namiruju u valuti u kojoj se isplaćuju mirovine:

Valuta	Udio 2022.	Udio 2023.
HRK	34,38%	0,00%
EUR	52,71%	89,21%
USD	9,60%	10,49%
CHF	0,19%	0,30%
CZK	3,12%	0,00%
Ukupno	100,00%	100,00%

Strateška podjela portfelja po valutama nije se mijenjala uspoređujući kraj 2022. godine s krajem 2023. godine, ali su se udio HRK i udio EUR iz 2022. godine spojili u udio EUR u 2023. godini zbog uvođenja EUR-a početkom 2023. godine.

5. POKAZATELJI RIZIČNOSTI FONDA

EPOMF B	
Tržišni rizik fonda ¹	4,68%
SRRI pokazatelj stupnja rizika (1-7) ²	3
Rizik fonda u odnosu na MIREX B ³	1,30
Modificirana duracija fonda	1,84

1*Tržišni rizik fonda predstavlja ocjenu varijabilnosti kretanja obračunskih jedinica mirovinskog fonda izraženu na godišnjoj razini, a navedena brojka pokazuje koliko se odstupanje od prosječnog prinosa fonda može očekivati. Izračun je napravljen temeljem tjednih prinosa od početka rada fonda, anualizirana vrijednost.

2*SRRRI pokazatelj stupnja rizika kategorizira rizičnost mirovinskog fonda na skali od 1 (najmanji rizik) do 7 (najveći rizik). ESMA smjernice za izračun pokazatelja rizičnosti

3* Izračun je napravljen na temelju tjednih prinosa od početka rada fonda.

Modificirana duracija mirovinskog fonda je ocjena rizika ulaganja u dužničke vrijednosne papire, tj. očekivane promjene vrijednosti mirovinskog fonda u slučaju promjene kamatnih stopa.

6. PROFIL RIZIČNOSTI FONDA

Vrsta rizika	Očekivani utjecaj	Utjecaj na dan 31.12.2023.
Tržišni rizik		
Cjenovni rizik	VISOK	NIZAK
Kamatni rizik	UMJEREN	VRLO NIZAK
Tečajni rizik	VISOK	UMJEREN
Kreditni rizik		
Rizik izdavatelja	UMJEREN	UMJEREN
Rizik suprotne ugovorne strane	NIZAK	NIZAK
Rizik koncentracije	VISOK	VISOK
Rizik namire	VRLO NIZAK	VRLO NIZAK
Rizik likvidnosti		
Rizik likvidnosti imovine	NIZAK	NIZAK
Rizik novčanog tijeka	NIZAK	NIZAK

Na dan 31. prosinca 2023. sve vrste rizika imaju manji ili jednak izmjereni utjecaj na fond od očekivanog utjecaja.

7. LIKVIDNOST FONDA

U 2023. godini iz fonda kategorije B isplaćeno je 83.641.009 eura prema slijedećim vrstama isplata:

Vrsta isplate	Iznos u EUR
Odlazak u fond druge kategorije pod upravljanjem Društva	73.316.953
Odlazak u drugi fond pod upravljanjem drugog društva	486.745
Izlazak iz fonda radi umirovljenja – prijenos u HZMO	6.373.307
Izlazak iz fonda radi umirovljenja – prijenos u MOD	866.945
Smrt člana	2.597.059
UKUPNO	83.641.009

Navedene isplate iz fonda adekvatno su pokrivene uplatama doprinosa (174.047.045) i prijenosima iz fonda A kategorije ((5.595.985).

Maksimalni iznos isplata u 2024. godini zbog prelaska u fond kategorije C u narednih godinu, procijenjen prema vrijednosti obračunske jedinice na 31.12.2023. je 83,2 milijuna EUR. Kako očekujemo smanjenje prelazaka iz fonda kategorije B u fond kategorije C, očekivani iznos isplata za 2024. godinu je 50% procijenjenog iznosa, to jest 41,6 milijuna EUR. 2023. godine isplaćeno je 87% tako određenog

maksimalnog iznosa za 2023. godinu za slučajevne izlaska iz fonda radi umirovljenja, tako da je očekivani iznos isplata za 2024. godinu 8,56 milijuna EUR. Odljeva sredstava zbog smrti člana u 2023. bilo je 36% od iznosa izlaska radi umirovljenja, tako da za 2024. procjenjujemo da će takvih odljeva biti 3,08 milijuna EUR.

Očekivane isplate u 2024. godini	
Vrsta isplate	Iznos u mil. EUR
Odlazak u fond druge kategorije pod upravljanjem Društva	41,6
Izlazak iz fonda radi umirovljenja	8,56
Smrt	3,08
UKUPNO	53,24

Procijenjeni iznos uplata članova u fond kategorije B u sljedećih godinu dana je 171,3 milijuna EUR , tako da će obveze po osnovi isplata biti u potpunosti zadovoljene, te ne postoji potreba za korektivnim djelovanjem prema imovini fonda radi ispunjenja budućih obveza fonda. 55% imovine Fonda prema internoj procjeni Društva nije moguće utržiti u roku od godine dana, sa stanjem na dan 31.12.2023.

6. ERSTE PLAVI OBVEZNI MIROVINSKI FOND KATEGORIJE C

6.1 Osnivanje i početak poslovanja

Erste Plavi obvezni mirovinski fond kategorije C osnovan je 30. svibnja 2014. godine i počeo je s radom 21. kolovoza 2014. godine.

6.2 Poslovanje fonda u 2023. godini

Erste Plavi OMF kategorije C popunjavao se automatski članovima iz kategorije B koji su imali manje od 5 godina do mirovine te u njega ulaze članovi koji imaju najmanju sklonost riziku. U 2023. godini ovaj fond nije smio ulagati u prenosive vlasničke papire, a valutna struktura mu je morala biti usklađena s obvezama, odnosno 90% neto imovine moralo je biti uloženo u eurske instrumente ili instrumente koji se namiruju u euru. S obzirom na navedeno zemljopisna disperzija rizika je minimalna.

Pozicija	Udio u NAV-u
H297A (HRRHMFO297A0), Ministarstvo financija	8,00%
H34BA (HRRHMFO34BA1), Ministarstvo financija	6,87%
CROATI 2 7/8 04/22/32 (XS2471549654), Ministarstvo financija	5,89%
H327E (HRRHMFO327E7), Ministarstvo financija	5,17%
CROATI 4 06/14/35 (XS2636439684), Ministarstvo financija	4,67%
DEPOZIT U ZAGREBAČKA BANKA DOSPIJEĆE: 10.01.2024	4,49%
EFSF 0 04/19/24 (EU000A1G0EC4), EFSF	4,13%
H287A (HRRHMFO287A1), Ministarstvo financija	3,99%
H302E (HRRHMFO302E0), Ministarstvo financija	3,83%
NOVAC NA EUR RAČUNU	3,76%

6.3 Članstvo i imovina pod upravljanjem

Ukupna neto imovina obveznog mirovinskog fonda kategorije C u 2023. godini u odnosu na 2022. godinu porasla je na 217.912 tisuća eura (2022: 160.379 tisuća eura) što predstavlja porast od 35,9%, od toga su uplate u fond iznosile 7.440 tisuća eura. Krajem 2023. g. broj članova porastao je na 13.353 (2022: 10.432), što predstavlja povećanje od 28,0%. Tržišni udio mjeren brojem članova iznosio je 13,19%.

6.4 Vrijednosni papiri koji su vrednovani metodom procjene u fondu kategorije „C“

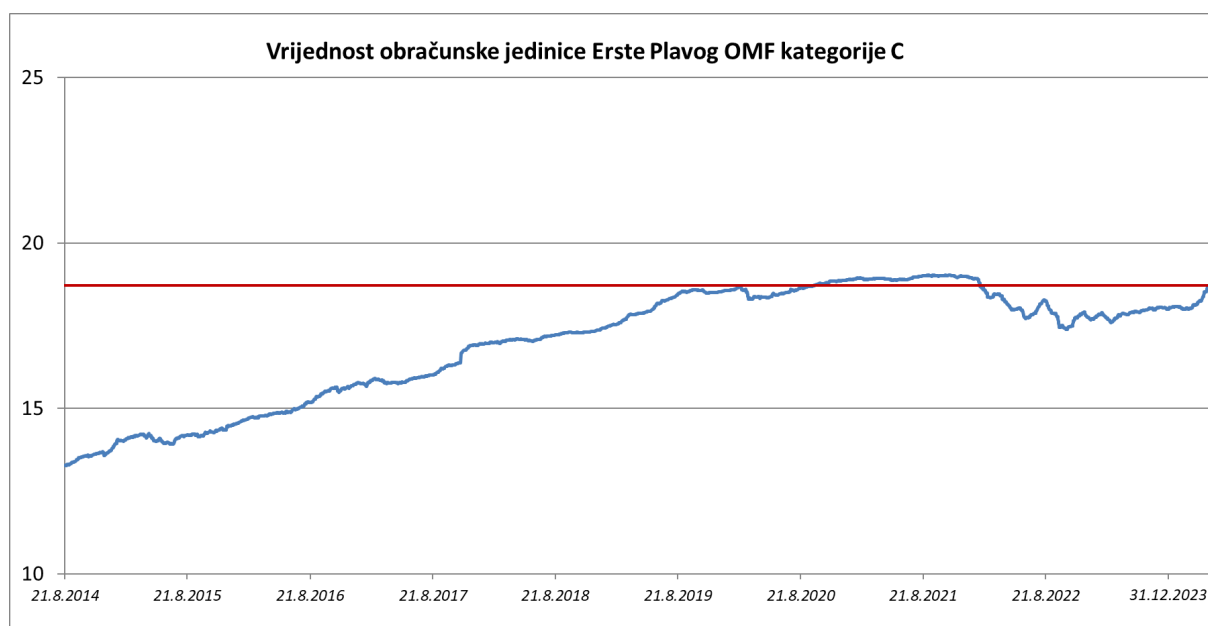
Vrijednosni papir	Naziv vrijednosnog papira	Procijenjena vrijednost	Datum procjene	Metoda procjene
3ATG2	ATLANTIC 2025	94,9364	31.12.2023	Interni model vrednovanja - raspon na odgovarajuću krivulju prinosa
3AGI	Agro Invest Grupa 2029	96,3836	31.12.2023	Interni model vrednovanja - raspon na odgovarajuću krivulju prinosa
3INA	INA 2026	92,7264	31.12.2023	Interni model vrednovanja - raspon na odgovarajuću krivulju prinosa
3MSA	M SAN GRUPA 2026	88,8334	31.12.2023	Interni model vrednovanja - raspon na odgovarajuću krivulju prinosa
3MRU	Meritus ulaganja 2027	101,3643	31.12.2023	Interni model vrednovanja - raspon na odgovarajuću krivulju prinosa
NOVALJ 3.65 11/19/29	NLB 11_2029	89,0203	31.12.2023	Interni model vrednovanja - raspon na odgovarajuću krivulju prinosa
NOVALJ 4.2 05/06/29	NLB 2029	96,7734	31.12.2023	Interni model vrednovanja - raspon na odgovarajuću krivulju prinosa
NOVALJ 3.4 02/05/30	NLB 2030	87,0895	31.12.2023	Interni model vrednovanja - raspon na odgovarajuću krivulju prinosa
H257A	H257A	102,155	31.12.2023	Cijena s financijsko-informacijskog servisa
H282A	MFKN 2028	99,639	31.12.2023	Cijena s financijsko-informacijskog servisa
H327A	MF INDEX 2032	100,008	31.12.2023	Cijena s financijsko-informacijskog servisa
CROATI 3 03/20/27	CROATIA 2027	100,333	31.12.2023	Cijena s financijsko-informacijskog servisa
CROATI 2 3/4 01/27/30	CROATIA 2030	99,121	31.12.2023	Cijena s financijsko-informacijskog servisa
CROATI 1 1/8 03/04/33	CROATIA 2033	84,389	31.12.2023	Cijena s financijsko-informacijskog servisa
H287A	MFKN 7_2028	89,56	31.12.2023	Cijena s financijsko-informacijskog servisa
H302E	MF 2030	90,204	31.12.2023	Cijena s financijsko-informacijskog servisa
CROATI 2 7/8 04/22/32	CROATIA 2032	98,126	31.12.2023	Cijena s financijsko-informacijskog servisa
H327E	MF 2032	101,042	31.12.2023	Cijena s financijsko-informacijskog servisa
H297A	MFKN 2029	96,701	31.12.2023	Cijena s financijsko-informacijskog servisa
CROATI 1.125 06/19/29	CROATIA 2029	91,154	31.12.2023	Cijena s financijsko-informacijskog servisa
H34BA	MF INDEX 2034	78,348	31.12.2023	Cijena s financijsko-informacijskog servisa
H403E	MF 2040	69,921	31.12.2023	Cijena s financijsko-informacijskog servisa
H275E	MF 2027	92,947	31.12.2023	Cijena s financijsko-informacijskog servisa
BGOSK 5,125 02/22/33	Bank Gosp. Krajow 2033	109,0440	31.12.2023	Cijena s financijsko-informacijskog servisa
POLAND 1.375 10/22/27	Poland 2027	95,3440	31.12.2023	Cijena s financijsko-informacijskog servisa

3ZGH2	ZAGREBAČKI HOLDING 2028	106,3715	31.12.2023	Interni model vrednovanja - raspon na odgovarajuću krivulju prinosa
-------	-------------------------	----------	------------	---

6.5 Prinosi obveznog mirovinskog fonda kategorije C

OMF C	
Prinos za prethodnih godinu dana	5,75%
Doprinos prinosu:	
Obveznice	5,68%
Potraživanja, obveze, naknade	0,07%
Prosječni godišnji prinos od osnutka mirovinskog fonda	3,73%

Obveznice su doprinijele prinosu sa 5,68%, a potraživanja, obveze i naknade sa 0,07%. Za zaštitu od rizika u 2023.godini Društvo nije koristilo izvedenice.

5.6 Profil rizičnosti fonda Erste Plavi OMF kategorije „C“

Ovaj fond je pretežito obveznički, sa 85% obveznica u portfelju. Disperzija rizika napravljena je zemljopisno prema državama. Zemljopisno, najviše imovine uloženo je u Republiku Hrvatsku i to 90%, zatim slijede države EU. Iz prvih deset pozicija ulaganja fonda vidljivo je da su najzastupljenije obveznice Republike Hrvatske.

1. STRUKTURA ULAGANJA PREMA VRSTAMA INSTRUMENATA

Vrsta imovine	Udio 2022.	Udio 2023.
Dionice i dionički fondovi	0,00%	0,00%
Obveznice	91,81%	85,58%
Alternativni fondovi	0,00%	0,00%
Instrumenti tržišta novca, depoziti i novčani fondovi	4,55%	10,95%
Sredstva na računu, potraživanja i obveze	3,64%	3,47%
Ukupno	100,00%	100,00%

Strateška podjela portfelja po vrstama instrumenata malo se mijenjala uspoređujući kraj 2022. godine s krajem 2023. godine, makar se tijekom godine malo mijenjala unutar strateški određenih raspona.

2. GEOGRAFSKA STRUKTURA ULAGANJA

Država	Udio 2022.	Udio 2023.
Hrvatska	89,49%	82,42%
SAD	0,00%	2,62%
Slovenija	1,34%	2,96%
Rumunjska	0,00%	0,97%
Irska	0,88%	0,83%
Češka	2,68%	0,00%
Luksemburg	1,87%	5,59%
Poljska	3,33%	4,61%
Mađarska	0,41%	0,00%
Ukupno	100,00%	100,00%

Strateška podjela portfelja po geografskoj strukturi nije se mijenjala uspoređujući kraj 2022. godine s krajem 2023. godine, makar se tijekom godine malo mijenjala unutar strateški određenih raspona.

3. STRUKTURA ULAGANJA PREMA GOSPODARSKIM SEKTORIMA

Gospodarski sektor	Udio 2022.	Udio 2023.
Potrošna dobra, ciklička	1,90%	0,93%
Financije	1,34%	6,17%
Država	80,59%	73,22%
Ostalo	8,20%	14,88%
Komunalne usluge	0,93%	0,65%
Fondovi	4,40%	2,30%
Energija	1,18%	0,85%
Informacijska tehnologija	1,46%	1,00%
Ukupno	100,00%	100,00%

Struktura portfelja po gospodarskim sektorima nije se znatno mijenjala uspoređujući kraj 2022. godine s krajem 2023. godine, ali se malo smanjila izloženost državnim obveznicama.

4. STRUKTURA ULAGANJA PREMA VALUTAMA

Prema čl. 129 ZOMF min 90% neto vrijednosti imovine fonda kategorije C moralo je biti uloženo u imovinu kojom se trguje ili koja se namiruju u valuti u kojoj se isplaćuju mirovine:

Valuta	Udio 2022.	Udio 2023.
HRK	37,51%	0,00%
EUR	59,62%	96,49%
USD	0,15%	3,51%
CZK	2,72%	0,00%
Ukupno	100,00%	100,00%

Strateška podjela portfelja po valutama malo se mijenjala uspoređujući kraj 2022. godine s krajem 2023. godine, ali su se udio HRK i udio EUR iz 2022. godine spojili u udio EUR u 2023. godini zbog uvođenja EUR-a početkom 2023. godine.

5. POKAZATELJI RIZIČNOSTI FONDA

EPOMF C	
Tržišni rizik fonda ¹	2,13%
SRRI pokazatelj stupnja rizika (1-7) ²	3
Rizik fonda u odnosu na MIREX C ³	1,33
Modificirana duracija fonda	3,33

1*Tržišni rizik fonda predstavlja ocjenu varijabilnosti kretanja obračunskih jedinica mirovinskog fonda izraženu na godišnjoj razini, a navedena brojka pokazuje koliko se odstupanje od prosječnog prinosa fonda može očekivati. Izračun je napravljen temeljem tjednih prinosa od početka rada fonda, anualizirana vrijednost.

2*SRRI pokazatelj stupnja rizika kategorizira rizičnost mirovinskog fonda na skali od 1 (najmanji rizik) do 7 (najveći rizik). ESMA smjernice za izračun pokazatelja rizičnosti

3* Izračun je napravljen na temelju tjednih prinosa od početka rada fonda.

Modificirana duracija mirovinskog fonda je ocjena rizika ulaganja u dužničke vrijednosne papire, tj. očekivane promjene vrijednosti mirovinskog fonda u slučaju promjene kamatnih stopa.

6. PROFIL RIZIČNOSTI FONDA

Vrsta rizika	Očekivani utjecaj	Utjecaj na dan 31.12.2023.
Tržišni rizik		
Cjenovni rizik	UMJEREN	VRLO NIZAK
Kamatni rizik	UMJEREN	VRLO NIZAK
Tečajni rizik	UMJEREN	NIZAK
Kreditni rizik		
Rizik izdavatelja	UMJEREN	UMJEREN
Rizik suprotne ugovorne strane	NIZAK	NIZAK
Rizik koncentracije	VISOK	VISOK
Rizik namire	VRLO NIZAK	VRLO NIZAK
Rizik likvidnosti		
Rizik likvidnosti imovine	NIZAK	NIZAK
Rizik novčanog tijeka	NIZAK	NIZAK

Na dan 31. prosinca 2023. sve vrste rizika imaju manji ili jednak izmjereni utjecaj na fond od očekivanog utjecaja.

7. LIKVIDNOST FONDA

U 2023. godini iz fonda kategorije C isplaćeno je 31.926.333 eura prema slijedećim vrstama isplata:

Vrsta isplate	Iznos u EUR
Odlazak u fond druge kategorije pod upravljanjem Društva	4.678.646
Odlazak u drugi fond pod upravljanjem drugog društva	89.348
Izlazak iz fonda radi umirovljenja – prijenos u HZMO	17.537.294
Izlazak iz fonda radi umirovljenja – prijenos u MOD	8.722.796
Smrt osiguranika	898.249
UKUPNO	31.926.333

Navedene isplate iz fonda bile su adekvatno pokrivena uplatama doprinosa (7.440.223) i prijenosima iz fonda B kategorije (71.104.949).

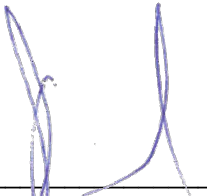
Maksimalni iznos isplata u 2024. godini zbog izlaska iz fonda radi umirovljenja u narednih godinu dana, procijenjen prema vrijednosti obračunske jedinice na 31.12.2023. je 34.672.590 eura, no kako je 2023. godine isplaćeno 79% tako određenog maksimalnog iznosa za 2023. godinu, očekivani iznos isplata za 2024. godinu je 27,39 mil. eura.

Procijenjeni iznos uplata članova u fond kategorije C u sljedećih godinu dana je 7,68 milijuna eura, a procijenjeni iznos prijelaza iz fonda kategorije B je 50% od maksimalnih 83,2 milijuna eura, to jest 41,6 milijuna eura, tako da će obveze po osnovi isplata biti u potpunosti zadovoljene, te ne postoji potreba za korektivnim djelovanjem prema imovini fonda radi ispunjenja budućih obveza fonda.

PRILOZI

Sastavni dio ovog izvješća je „Izvještaj o radu obveznih mirovinskih fondova za 2023. godinu“ kojeg su zajedno pripremila sva mirovinska društva koja upravljaju obveznim mirovinskim fondovima u Republici Hrvatskoj. Financijska izvješća Erste Plavih mirovinskih fondova objavljuju se sukladno Zakonu do 30. travnja na web stranici www.ersteplavi.hr.

Uprava Erste d.o.o. društva za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima

Petar Vlaić
predsjednik Uprave

Nataša Ivanović
članica Uprave

Senka Fekeža Klemen
članica Uprave